

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Naam	Pedagogisch beleidsplan	
Trefwoorden	Protocol hygiëne, protocol ziekte, protocol calamiteiten en onverwachte situaties	
Gastouderbureau	All Kidz Nederland	
Identificatie protocol	PRO/AKN/ABL/PED/005	
Revisienummer	001	
Ingangsdatum	09-06-2010	
Revisiedatum	01-01-2011	
Einddatum geldigheid van deze revisie	31-12-2010	

Leeswijzer

1. Inleiding	4
1.1 Algemene doelstelling	4
2. Visie	4
2.1 Algemene visie op de gastouderopvang	4
2.2 Visie op kinderopvang in een gastoudergezin	4
2.3 Betrokkenheid van de gastouder bij het kind	5
3. Uitgangspunten	5
4. Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden	5
4.1 Inleiding	5
4.2 Lichamelijke ontwikkeling	6
4.3 Sociaal-emotionele ontwikkeling	7
4.3.1 Emotionele ontwikkeling	8
4.4 Cognitieve ontwikkeling	9
4.4.1 Taal	9
4.4.2 Denken	11
4.5 Creatieve ontwikkeling	12
4.6 Ontwikkeling identiteit	12
4.7 Zelfredzaamheid	12
5. Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden	13
5.1 Overbrengen van waarden en normen	13
5.2 Uitwisselen van waarden en normen	13
5.3 Vooroordelen	13
5.4 Verschillen	14
5.5 Problemen en conflicten	14
5.6 Feesten en rituelen	14
5.7 Omgaan met rouwverwerking	14
6. Verzorging van de kinderen	15
6.1 Maaltijden	15
6.2 Slapen	15
6.3 Gezondheid, ziektes en ongevallen	15
6.4 Veiligheid	15
6.5 Hygiëne	15
6.6 Inrichting	15
7. Ouderbeleid	16
7.1 Samenwerking met de ouders	16
7.2 Betrokkenheid	17
7.3 Uitwisseling van informatie	17
7.4 Privacy	17

All Kidz
Nederland

Zoudtlandlaan 15
4706 WG Roosendaal

0900 - ALLKIDZ
0900 - 2555439

E info@allkidznederland.nl
W www.allkidznederland.nl

KvK 50142534
RABO 14.14.97.165

7.5 Plaatsingsbeleid	18
7.6 Flexibiliteit	18
7.7 Maximum op te vangen kinderen en hun leeftijdsopbouw	18
7.8 Achterwacht	18

1. Inleiding

1.1 Algemene doelstelling

Het pedagogisch beleidsplan van All Kidz Nederland is richtinggevend voor de dagelijkse opvangpraktijk. Het is bestemd voor alle bij de opvang betrokken partijen.

Ouders en verzorgers: de ouders/verzorgers een beeld geven van de opvang die de kinderen wordt geboden, de wijze waarop de opvang is geregeld, de activiteiten die worden ondernomen en de manier waarop met de kinderen wordt omgegaan.

Gastouders: het pedagogisch beleid is een richtlijn voor de gastouders zodat zij weten wat er van hen wordt verwacht. Daarnaast stimuleert het de gastouders om in de dagelijkse praktijk stil te staan bij het werk waardoor de kwaliteitsbewustheid wordt bevorderd.

All Kidz Nederland streeft er naar bij al haar opvangactiviteiten verantwoorde kinderopvang te bieden. Het welzijn van het kind staat hierbij centraal.

2. Visie

2.1 Algemene visie op de gastouderopvang

Gastouderopvang biedt aan kinderen van 0-12 jaar de mogelijkheid om zich in een veilige omgeving, in groepsverband, te ontwikkelen. Gastouderopvang biedt aan ouders en verzorgers aan om naast de opvoeding van de kinderen actief deel te nemen aan de maatschappij. Gastouderopvang dient te voldoen aan eisen met betrekking tot kwaliteit en continuïteit. Tevens dient gastouderopvang, voor zover mogelijk, tegemoet te komen aan de wensen van de ouders.

2.2 Visie op kinderopvang in een gastoudergezin

All Kidz Nederland streeft er naar een opvoedingssituatie te bieden die aansluitend en aanvullend is op de opvoedingssituatie thuis. In het gastoudergezin ontmoeten kinderen andere kinderen in groepsverband. Het is een plaats waar kinderen leren omgaan met andere kinderen, door onder meer samen te spelen, te eten en te slapen. Door het omgaan met andere kinderen leren kinderen de uitwerking van hun gedrag op anderen kennen. Mede hierdoor krijgen kinderen inzicht in hun eigen gevoelens en leren ze een scala aan reactiemogelijkheden. Tevens leren kinderen al vroeg de betekenis van delen, helpen, rekening houden met de ander, omgaan met conflicten en opkomen voor je zelf.

De situatie in het gastoudergezin is erop gericht het kind in een op kinderen afgestemde omgeving en sfeer een prettige dag te laten doorbrengen, zodanig dat het kind zich er veilig en geborgen voelt.

Hier wordt door de gastouder zowel in groepsverband als individueel bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. De gastouder neemt een deel van de opvoeding van de kinderen over. Ouders zijn echter medeverantwoordelijk voor de opvang van hun kinderen in het gastoudergezin. Daarom is het noodzakelijk om gegevens over de ontwikkeling van hun kind met de gastouder uit te wisselen. Daardoor worden wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling en de opvoeding vergroot. Goede contacten tussen ouders en de gastouder is dus belangrijk.

2.3 Betrokkenheid van de gastouder bij het kind

Ouders mogen van de gastouder betrokkenheid bij het kind verwachten. Gastouders kunnen meedenken over opvoedingsvragen als ouders daaraan behoefte hebben.

Tevens heeft de gastouder een signalerende functie ten aanzien van het welzijn en het functioneren van de kinderen.

3. Uitgangspunten

Als basis voor het pedagogisch beleid gelden onderstaande uitgangspunten. De opvoeding is gericht op de ontplooiing van een kind tot een zelfstandige, creatieve en kritische persoon en op het aanleren van sociale vaardigheden. Elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Hoewel het noodzakelijk is om bepaald gedrag te verbieden, dienen gevoelens serieus genomen te worden. Een kind heeft recht op respect en moet de ruimte krijgen om zich op eigen wijze te ontwikkelen. In het gastoudergezin mag geen verbaal of fysiek geweld gebruikt worden. Een kind heeft basisbehoeften, zoals de behoefte aan voeding, slaap, aandacht en genegenheid. Er wordt naar gestreefd zoveel mogelijk aan deze behoeften te voldoen. Het is belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een kind moet bekend zijn met de plaats en de manier van opvang. Een kind heeft recht op individuele aandacht en zorg waarbij tevens rekening moet worden gehouden met het belang van de groep als geheel. Het individu mag niet lijden onder de groep, maar de groep mag ook niet lijden onder het individu.

4. Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden

4.1 Inleiding

In de eerste twaalf jaar van het leven ontwikkelt een kind zich van hulploze baby tot een peuter en schoolkind. Een kind dat, als de ontwikkeling voorspoedig verlopen is, met zelfvertrouwen de wereld tegemoet treedt en zich aardig kan redden. De eerste jaren worden algemeen beschouwd als een cruciale periode voor de ontwikkeling van het kind op velerlei gebied. De ontwikkeling van kinderen verloopt niet bij elk kind op dezelfde wijze. Ieder kind heeft een eigen tempo en kent bepaalde gebieden waarop het zich meer of minder ontwikkelt. Ieder kind heeft ook een groot potentieel aan mogelijkheden in zich. De situatie waarin het kind opgroeit en de mensen die het kind omringen spelen een belangrijke rol in de manier waarop die mogelijkheden worden gerealiseerd en in welk tempo dat gebeurt. De opvang levert hieraan een belangrijke bijdrage.

Het signaleren van ontwikkelingsproblemen is een belangrijke functie van de gastouder. De situatie in het gastoudergezin is er op gericht om kinderen in een veilige en prettige omgeving de dag te laten doorbrengen. Hierbij wordt zowel in groepsverband als individueel bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. In de ontwikkeling van de kinderen vallen de navolgende deelgebieden te onderscheiden: lichamelijke ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, creatieve ontwikkeling, ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid.

4.2 Lichamelijke ontwikkeling

0-4 jaar

In de leeftijd van 0 tot 4 jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De coördinatie en het samen bewegen van romp, armen en benen heet de grove motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door materialen als het dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, de peuter voelt vooral. In het gastoudergezin zijn uitdagende spelmogelijkheden.

Het kind moeten kunnen klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. Het kind leert onder meer omgaan met hoogteverschillen en gevaar.

De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. Het kind gaat naar voorwerpen grijpen, pakken en iets in de mond stoppen. De fijne motoriek ontstaat onder meer in het fysieke contact met de gastouder en wordt gestimuleerd door materialen als kleurtjes, kralen, insteeknoppen en puzzels.

Bij baby's wordt dat gestimuleerd door rammelaars en door het doen van spelletjes en babygym.

4-7 jaar

De periode van het schoolkind is wat betreft lengtegroei en gewichtstoename een wat rustigere periode. Net als de kleuter is het schoolkind erg beweeglijk. Tijdens de schoolkindfase is er ook sprake van een verdere uitbreiding van de fijne motoriek. Dit kunnen we bijvoorbeeld zien aan het handschrift van het schoolkind, steeds verbeterd evenwichtsgevoel en oog-hand-coördinatie. Activiteiten als spelen op klimrekken, in bomen klimmen, van glijbanen afgaan, fietsen, gooien, vangen, hinkelen, balletje trappen, springen, tekenen, schilderen en kleien zijn populair. De kinderen hebben behoefte aan avontuur en mogelijkheden om deze vaardigheden te oefenen. Ze gaan steeds meer details zien. Dit is ondermeer te zien aan hun tekeningen.

7-12 jaar

De motorische ontwikkeling wordt steeds nauwkeuriger. De kinderen worden sterker, leniger, behendiger, en hebben een beter evenwichtsgevoel. Ze willen veel bewegen, oefenen en vaardigheden leren. Er zijn grote verschillen tussen de jongste en de oudste kinderen van de groep. Tot tien jaar loopt de ontwikkeling van jongens en meisjes bijna gelijk, daarna gaat het bij de meisjes ineens veel sneller.

De fijne motoriek is nu goed ontwikkeld, allerlei technieken worden beoefend: haken, breien, technolego, enz. Er is een niet te stuiten behoefte aan bewegen.

4.3 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Belangrijk aspect van de sociale ontwikkeling is de ervaring hoe het is om samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door het omgaan met leeftijdsgenootjes en de gastouder leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op anderen dan eigen mensen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en leert het andere reactiemogelijkheden. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten. All Kidz Nederland plaatst de kinderen in principe op de dagen die ouders vragen. Het gevolg hiervan is dat de groep elke dag anders kan zijn van samenstelling. Het kind maakt dus deel uit van een wisselende groep.

0-4jaar

De kinderen spelen nog niet echt samen. Ze vinden het leuk als er meer kinderen zijn, maar ze spelen ieder voor zich. Bij de jonge kleuter komt hier verandering in. Echt samen spelen blijft lastig.

Nadoen van volwassenen om alledaagse vaardigheden te leren gaat over in fantasiespel; doen alsof. Het biedt de mogelijkheid tot het doorleven van allerlei situaties.

De peuter heeft nog maar een vaag begrip voor goed en kwaad; het moet nog leren luisteren naar 'nee' en 'stop'. Het juiste gedrag laat hij vooral zien omdat de gastouder zegt dat het goed is.

4-7 jaar

Het kind heeft de overgang naar de basisschool achter de rug. Het kan zich nu redden in een grote groep en kan zich houden aan een groot aantal vaste regels. Het kind heeft steeds meer door dat er nog allerlei andere mensen zijn die ook van alles vinden en willen. Ze gaan meer in groepsverband spelen en houden steeds meer rekening met groepsgenootjes.

Samen spelen ze rollen uit de 'grote mensenwereld'. De kinderen kunnen omgaan met verboden en beseffen het verschil tussen goed en kwaad. Het voorbeeld van anderen is heel belangrijk.

7-12 jaar

Samen spelen wordt belangrijk. De jongste kinderen moeten dit nog echt leren maar dat gaat snel beter. Vriendjes hebben staat centraal. De jongste kinderen hebben veel lossere contacten; de ouderen hebben echte vriendenclubjes. Kinderen tot deze leeftijd spelen vaak zonder regels of met een aantal zeer eenvoudige. De 7-12 jarigen vinden het heerlijk om een spel te spelen met spelregels. Tot tien jaar houden ze zich er streng aan voor wat betreft anderen maar voor zichzelf nemen ze het niet zo nauw. De houding ten opzichte van goed en kwaad verandert van absoluut zwart-wit naar het meewegen van omstandigheden.

4.3.1 Emotionele ontwikkeling

Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van de kinderen is belangrijk. Soms is het nodig dat een gastouder een bepaald gedrag verbiedt. Echter de gevoelens van het kind moet ze accepteren. De gastouder probeert de gevoelens van de kinderen, zoals blijdschap, woede, verdriet, angst en onverschilligheid te verwoorden. Zo leert het kind om te gaan met zijn gevoelens, herkent het kind gevoelens van andere kinderen en leert hiermee om te gaan. Kleine kinderen uiten veel van hun gevoelens door spel. De gastouder speelt hierop in en stimuleert dit door bijvoorbeeld fantasie- en rollenspellen. In het gastoudergezin is hiervoor materiaal aanwezig zoals poppen, een boerderij, lego/duplo en verkleedkleren.

0-4 jaar

De peuter wordt zich bewust van zijn eigen wil. Er ontstaan eerste pogingen tot zelfstandigheid door alles te doen wat volwassenen doen, zichzelf aankleden en zelf iets in elkaar zetten. Dit lukt uiteraard nog niet altijd. In de loop van het derde jaar komt het moment dat de peuter 'ik' zegt. Het 'nee' is niet van de lucht want de peuter wil alles laten gebeuren zoals hij denkt dat het het beste is. Alles is 'van mij'. Hij heeft er nog niet veel weet van dat anderen soms ook wel dingen willen of leuk vinden. (Hij denkt heel egocentrisch). Deze uitingen zijn nodig voor de versterking van het zelfvertrouwen. Het besef dat je zelf iemand bent, los van je moeder en vader, geeft een gevoel van macht maar maakt ook onzeker en angstig. Dergelijke periodes komen in de ontwikkeling nog meermalen terug. Bijvoorbeeld in de puberteit.

De jonge kleuter is veel stabielier. Hij heeft als het ware zijn zekerheid, zelfvertrouwen gevonden. Hij is heel open en onderzoekend en maakt soms prachtige opmerkingen. Een stabiele periode waarbij de wereld steeds groter wordt: een eerste keer naar school, de juf, de vriendjes. Indrukwekkende gebeurtenissen.

De fantasie is nog werkelijkheid. De gevoelens van de kinderen zijn heel echt. Doordat ze slechts een korte tijd onthouden worden, zien we soms een snelle wisseling van stemmingen. 'Jantje huilt en Jantje lacht'.

4-7 jaar

De 4 - 7-jarige heeft het besef dat hij iemand is met een eigen identiteit en hij wil nu weten hoe alles verder 'in elkaar steekt'. Hij houdt zich bezig met zijn eigen en andermans lichaam, maakt zich bezorgd (gewond raken, dood gaan).

Hij ontdekt verschil tussen jongens en meisjes. Voor de seksuele ontwikkeling spelen deze jaren een grote rol. Jongens identificeren zich aanvankelijk het meest met hun vader en - wanneer zij ouder worden - met hun vriendjes. Meisjes imiteren vooral hun moeder en later andere meisjes.

De kinderen leven in een wereld vol mogelijkheden en ontdekkingen. Ondanks de toename van het zelfvertrouwen is er een grote behoefte aan zelfbevestiging, prijzende woorden, goedkeuring, geruststelling en troost.

De uitdrukkingsvaardigheden nemen toe; niet alleen via taal maar ook door tekenen, schilderen, zingen, toneel spelen, muziek en andere handvaardigheden.

Fantasie is groot. Het richt zich meer op de realiteit. De werkelijkheid wordt zakelijker bekeken. Minder fantastische verklaringen voor allerlei dagelijkse verschijnselen.

7-12 jaar

De kinderen hebben een eigen geweten; zij handelen daarna uit eigen overtuiging. Leeft de 4 - 7-jarige nog in zijn eigen wereldje, rond het zevende jaar is het kind minder egocentrisch. Ze beginnen de wereld wat realistischer te zien en maken onderscheid tussen werkelijkheid en fantasie.

De band met thuis is een belangrijke basis van waaruit ze zich verder ontplooiën. De wereld in, op naar zelfstandigheid. Het kind kan beter praten over zijn gevoelens. Hij kan aangeven wat hem dwars zit en een verklaring geven voor zijn gedrag.

4.4 Cognitieve ontwikkeling

4.4.1 Taal

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden. Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De gastouder speelt hierin een actieve rol door veel tegen het kind te praten. Zoveel mogelijk wordt op elke taaluitdrukking van het kind gereageerd; van de eerste klanken die de baby maakt tot de vragen en verhalen van het schoolgaande kind. Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseert de gastouder verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden.

Het schoolgaande kind is op school erg met taal bezig door middel van lezen en schrijven. Dit stimuleert de gastouder en waar nodig is corrigeert de gastouder het kind.

0-4 jaar

Begin van de taalontwikkeling. Het aantal klanken dat een kind produceert neemt in de loop van de maanden toe. Op de leeftijd van 9 à 10 maanden kunnen kinderen al vrij veel simpele klanken maken. Rond de eerste verjaardag gaat bij de meeste kinderen dit brabbelen op echte woordjes lijken. Voorbeelden: "Ete mee na" en "Jaa tie taa".

In de periode van 0 tot 1 jaar begint ook het leren luisteren. Verschillende geluiden van elkaar onderscheiden gaat steeds beter. Kinderen die slechthorend of doof geboren zijn vallen in deze periode al op: het luisteren ontwikkelt zich niet en het brabbelen neemt af omdat het kind zichzelf niet of moeilijk hoort.

Tussen de 1 en 3 jaar ontdekt het kind nu de wereld om zich heen. Hij gaat begrijpen dat alles een naam heeft.

Zijn wereld breidt zich uit en hij gaat de eerste woordjes zeggen. In deze periode kent de spraak/taalontwikkeling twee stadia:

- tot 2 jaar: het stadium van de twee-woord-zin.
Kinderen gaan zich uiten door middel van losse woorden en proberen daarmee een hele zin uit te drukken.
Voorbeeld: “Eet” kan betekenen: “Ik heb honger, ik wil eten”. Over het algemeen wordt de één-woord-zin meestal vrij snel gevolgd door de twee-woord-zin. Kinderen zeggen dan twee woorden achter elkaar. Voorbeeld: “Mama boek” kan betekenen: “Dat is mama’s boek” of “Mama, ik wil een boek lezen”.
- 2 tot 3 jaar: het stadium van de drie-tot-vijf-woord-zin.
De zinnetjes van een kind worden nu steeds langer; tot 5 woorden per zin. Rond het derde levensjaar kent het kind ongeveer 900 woordjes. Bij het uitspreken van moeilijke woorden worden nog klanken weggelaten, vooral in medeklinkercombinaties. Voorbeelden: “stoel” wordt “toel”, “klok” wordt “kok”, “muts” wordt “mus”.

Rond de leeftijd van 3 jaar ontdekt het kind dat er regels bestaan in taal. Door te luisteren leert hij zinnen begrijpen en daardoor ook zelf zinnen te vormen. Tussen drie en vijf jaar breidt de woordenschat zich uit van gemiddeld 900 woorden naar 2.100 woorden. Moeilijke klankcombinaties gaat het kind steeds beter beheersen: het correct uitspreken van twee medeklinkers achter elkaar ontstaat. Voorbeeld: “stoel” wordt niet meer vereenvoudigd tot “toel” maar nu echt als “stoel” uitgesproken. De verstaanbaarheid is circa 90%. Het logisch vertellen van een gebeurtenis of verhaal kan nog moeilijk zijn voor het kind. Een ander kenmerk van het spreken is dat het kind over woorden kan gaan vallen, ook wel haperen genoemd. Dit is een normale fase in de ontwikkeling van de spraak en taal. Kinderen beleven veel, ze willen erg veel vertellen maar kunnen nog moeite hebben dit allemaal te verwoorden. Door het haperen wint een kind tijd om na te denken en de juiste woorden te vinden.

4-12 jaar

Als het kind 4 jaar is, dan maakt hij goede, eenvoudige zinnen. Rond 5 jaar maakt hij langere zinnen met ‘want’ en ‘maar’. Ook maakt hij vragende zinnen. Hij kent al veel woorden. En hij kan goed zeggen wat hij wil. Maar hij moet er wel steeds nieuwe woorden bijleren. Zo kan hij steeds beter praten en anderen beter begrijpen. Het is belangrijk veel met het kind te praten en het kind vaak voor te lezen. De basisregels van de grammatica leert hij vanzelf. Vanaf 6 jaar worden zijn zinnen steeds beter. Tussen 5 en 10 jaar wordt zijn taal volwassen. Meisjes ontwikkelen zich meestal sneller dan jongens. Ook als het om taal gaat. Tijdens zijn schooltijd leert het kind veel nieuwe woorden en de regels van de grammatica. En hij leert dat een woord soms verschillende betekenissen heeft. Bijvoorbeeld het woord ‘prijs’: ‘Je kunt een prijs winnen met een loterij.’ En: ‘Op spullen die je koopt staat een prijs.’

Rond de 9 jaar leert het kind de regels van de grammatica steeds beter. Hij begrijpt bepaalde uitdrukkingen ook beter. En hij kan ze beter gebruiken. Als je bijvoorbeeld zegt: 'Je hebt een pluim verdiend!' begrijpt een kind dat hij niet echt een pluim krijgt. Maar dat het een compliment is. Dat hij iets goed heeft gedaan. Als het kind in groep 8 zit kan hij goed zeggen wat hij bedoelt.

Praten is communiceren. Dus dingen met elkaar uitwisselen. Daarbij hoort ook: oogcontact en geduld. Het kind moet leren dat je om de beurt praat. Anders hoor je niet wat de ander zegt. Het is belangrijk zo veel mogelijk te praten en contact te maken met het kind. Dat is goed voor de relatie. Een goede relatie is belangrijk als het kind in de puberteit komt.

Ieder kind is anders. De één kletst de hele dag door en de ander zegt niet zo veel. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo.

4.4.2 Denken

0-4 jaar

Spelen en bezig zijn is leren voor een kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken ontstaat ordening om de wereld van het kind. De gastouder legt daarbij uit, benoemt de dingen en nodigt de kinderen uit om zelf te verwoorden.

Regelmatig doet de gastouder een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen. In het gastoudergezin wordt veelzijdig materiaal aangeboden waardoor kinderen bezig kunnen zijn met kleuren, vormen en seizoenen.

4-7 jaar

De kleuter heeft nog veel fantasie. Zijn gedachten kloppen niet altijd met de werkelijkheid. Hij begrijpt nog niets van oorzaak en gevolg. Daarom is een kleuter nog te jong voor echte leervakken op school. Hij leert wel veel maar hij doet dat op een speelse manier. Aan het einde van groep 2 bekijkt de school of een kind oud genoeg is voor groep 3.

Tussen 6 en 7 jaar gaat de verstandelijke ontwikkeling van het kind met een sprong vooruit. Vanaf 6 jaar leert het kind om concreet te denken. Hij krijgt minder fantasie. Hij denkt nog wel in plaatjes: wat hij leert moet hij vóór zich kunnen zien, als op een plaatje. Dit helpt hem bij het leren van de schoolvakken. Hij leert bijvoorbeeld dat een P altijd dezelfde vorm heeft. En dat tellen een vaste volgorde heeft: eerst komt 1, dan pas 2.

7 tot 12 jaar

Zo rond het zevende jaar leidt het realiteitsdenkend vermogen tot een duidelijke toename van angstgevoelens. Kinderen kunnen niet slapen en komen met angstige vragen uit bed.

Naast het realiteitsdenkend vermogen is er sprake van logisch denken. Een schoolkind is goed in staat om te zien wat de oorzaak en wat het gevolg van iets is. Rond 12 jaar kan een kind abstract denken. Hij hoeft dan geen plaatje meer van iets te zien. Nu kan hij bijvoorbeeld wiskunde leren begrijpen. Hij kan nu eigenlijk ieder schoolvak leren. Maar wat hij precies kan leren hangt ook af van zijn aanleg. Sommige kinderen leren gemakkelijker dan andere kinderen.

Een schoolgaand kind kan een goed onderscheid maken tussen wat al of niet waar is, het zogenaamde realiteitsdenken.

4.5 Creatieve ontwikkeling

De gastouder stimuleert de creatieve ontwikkeling door het aanbieden van allerlei soorten materialen (water, zand, verf, klei, verkleedkleden en schmink) en activiteiten (muziek, dans en drama) Voor het kleine kind is het omgaan met materialen een onderzoekende bezigheid. Het leert er de mogelijkheden en de eigenschappen van kennen waarbij het resultaat nog niet belangrijk is. Creatief zijn kan op vele manieren, bijvoorbeeld door te vertellen en door fantasieconstructie spelen. Het is belangrijk dat kinderen hierbij gewaardeerd worden en zoveel mogelijk de ruimte krijgen voor hun eigen inbreng. Naast het werken met ontwikkelingsmateriaal is er aandacht voor tekenen, boetsen, knippen, plakken, vouwen en schilderen. Bij de jongste kinderen ligt de nadruk in het begin veelal op het leren omgaan met materialen en het aanleren van technieken. Bij oudere kinderen worden de opdrachten uitgebreid.

4.6 Ontwikkeling identiteit

Geleidelijk aan wordt het kind zich er van bewust dat het een persoon is die verschilt van ieder ander. Door het kind positief te benaderen bevordert de gastouder het zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken. De gastouder waardeert onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. Daarnaast stimuleert de gastouder het identiteitsbesef ook door bijvoorbeeld het eigen lichaam.

4.7 Zelfredzaamheid

De gastouder moedigt het kind aan tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dat wat het kind kan proberen mag het in principe ook zelf doen. De gastouder zorgt er wel voor dat het kind niet teveel mislukkingen ervaart. De gastouder geeft de kinderen af en toe opdrachten en taken, bijvoorbeeld het opruimen van speelgoed. De opdrachten worden voor het kind duidelijk en overzichtelijk gehouden. Bij het schoolgaande kind kan deze zelfredzaamheid bevorderd worden door bijvoorbeeld alleen uit school naar het gastgezin te komen. Dit gebeurt altijd in overleg met en na schriftelijke toestemming van de ouders.

Oudere kinderen binnen het gastgezin vragen bijzondere aandacht. Vanaf ongeveer 9 jaar voelen kinderen zich vaak te groot om naar de gastouder te gaan zoals dat nu georganiseerd wordt. De kinderen geven aan meer vrijheid te willen hebben.

Een paar voorbeelden: de kinderen willen niet altijd op de kleinere kinderen wachten met eten.

Zij willen iets kunnen drinken als zij dorst hebben. Kinderen willen niet

voortdurend rekening hoeven houden met de kleine kinderen. Zij willen een eigen ruimte hebben waar zij ongestoord hun gang kunnen gaan (buiten toezicht van de gastouder). De kinderen kunnen betrokken worden bij de opvang door hun specifieke taken te geven. Deze groep is goed in staat om aan te geven wat zij graag met de opvang wil. De gastouder stemt dan het aanbod af op deze wensen.

5. Creëren van ontwikkelingsmogelijkheden

5.1 Overbrengen van waarden en normen

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van de kinderen voortdurend een rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassenen en kinderen zich behoren te gedragen. De waarde is respect hebben voor elkaar. De norm is dat lijfelijke agressie niet wordt toegestaan.

5.2 Uitwisselen van waarden en normen

Een kind wordt gevormd door de omgang met volwassenen en andere kinderen. De omgang tussen volwassenen en kinderen heeft in de opvang een andere dimensie dan thuis. De gastouder is in eerste instantie beroepsmatig bij de kinderen betrokken. De gastouder onderhoudt contact met alle kinderen uit de groep. Daarnaast is er de omgang van de gastouder met de groep als geheel. Op beide niveaus is sprake van een voortdurende uitwisseling van waarden en normen in communicatie en interactie. In een groep kinderen is er sprake van een continu proces. Dit vindt voor een gedeelte bewust en onbewust plaats. Tussen de kinderen onderling speelt voortdurend wat hoort en niet hoort. Door middel van taal vindt er onderling een (gedeeltelijke) bewuste uitwisseling plaats van waarden en normen. Daarnaast speelt het non-verbaal uitwisselen en overbrengen een grote rol in de communicatie. Hier wordt zo zorgvuldig mogelijk mee omgegaan.

5.3 Vooroordelen

De gastouder is zich bewust van bestaande vooroordelen bij zichzelf en bij anderen betreffende geloof, etniciteit, sociale klasse, sekse en seksuele geaardheid. Zij realiseert zich beïnvloed te zijn door de eigen omgeving waarin zij is opgegroeid. Over al deze onderwerpen zijn in meer of mindere mate vanzelfsprekendheden ontstaan die discutabel zijn.

De gastouder probeert kritisch te staan tegenover deze meningen, het gedrag dat daar uit voortvloeit en zich bewust te blijven van eigen vooroordelen. Bij kinderen wordt actief geprobeerd te voorkomen dat vooroordelen ontstaan; juist omdat kinderen van nature nieuwe dingen open tegemoet zullen treden.

De gastouder probeert steeds te reageren op de kinderen zodra ze merkt dat in een spel of in gesprek vooroordelen naar voren komen. Ook is zij actief in het aanbieden van rol doorbrekend speelgoed of het voorlezen of zingen van verhalen en liedjes die de kinderen duidelijk laten zien dat er keuzes zijn buiten de "gangbare" paden.

De gastouder is erop attent dat zij op geen enkele wijze negatieve meningen laat horen over bepaalde groepen in onze samenleving. Wel is ze actief in het praten over verschillende groeperingen, met de bedoeling dat de kinderen meer weten en daardoor minder snel geneigd zijn iets gek en daardoor minder waard te vinden.

5.4 Verschillen

Bij All Kidz Nederland zijn kinderen van alle gezindten welkom. Aan speciale gebeurtenissen, die aan een bepaalde levensovertuiging verbonden zijn, wordt op gepaste wijze aandacht geschonken in de groep. Voor zover mogelijk wordt aan de kinderen uitgelegd welke betekenis de speciale gebeurtenis binnen de betreffende levensovertuiging heeft. Verschillen in de sociale achtergrond komen soms tot uitdrukking in kleding, taal gebruik. Bij het gastoudergezin wordt elk kind met evenveel zorg omringd. Het is belangrijk om kinderen geen typisch vrouwen- of mannenrol op te leggen. Bij de gastouder is er zowel "jongens-" als "meisjes-" speelgoed aanwezig. De keuzevrijheid en de eigenheid van het kind staat centraal bij de keuze voor het een of het andere speelgoed.

5.5 Problemen en conflicten

Kinderen worden gestimuleerd zelf hun sociale problemen op te lossen. Wanneer kinderen daarin niet slagen of wanneer steeds hetzelfde kind als "winnaar" of "verliezer" uit de strijd komt, biedt de gastouder hulp. De minst weerbaren wordt de mogelijkheid aangereikt om met meer kans op succes hun behoeften en wensen kenbaar te maken. De gastouder leert de kinderen rekening met elkaar te houden door voor te doen hoe via overleg tot overeenstemming gekomen kan worden. Kinderen kunnen al vroeg leren voor zichzelf op te komen en daarnaast rekening te houden met anderen.

5.6 Feesten en rituelen

Een aantal gebeurtenissen zoals verjaardagen, afscheid, feestdagen (Sinterklaas, Kerstmis en Pasen) verloopt in het gastoudergezin volgens een vast ritueel. Door hier op een bepaalde manier mee om te gaan leren kinderen wat het betekent om bijvoorbeeld jarig te zijn. Aan vaste gewoontes kunnen kinderen zowel zekerheid als plezier ontleen. Ook het hanteren van een vaste dagindeling valt te beschouwen als een ritueel.

5.7 Omgaan met rouwverwerking

Het overlijden van een persoon in de directe omgeving is ook voor kinderen heel ingrijpend. Het is belangrijk dat de gastouder op de hoogte is zodat zij zo goed mogelijk kan reageren. Troosten, aanhalen en warmte bieden zijn wezenlijk zaken die kinderen helpen om hun rouw en verdriet te verwerken.

Het is belangrijk om eerlijke informatie te geven die aansluit bij de ontwikkelingsfase van het kind. Ook is het belangrijk om er niet over te zwijgen.

6. Verzorging van de kinderen

6.1 Maaltijden

In eerste instantie wordt voor baby's tijdens de dagopvang het ritme van thuis overgenomen. Naarmate de kinderen groter worden gaan ze zich meer op de groep richten. Het gebruik van een maaltijd of een tussendoortje krijgt het karakter van een gezamenlijke activiteit.

Wanneer een kind een speciaal dieet heeft wordt dit, indien mogelijk, in het gastoudergezin gevolgd. Een van de leuke dingen van jarig zijn is trakteren. Bij voorkeur bestaat deze traktatie niet uit zoetheid. De gastouder kan ouders altijd adviseren bij het bedenken van een gezonde traktatie.

6.2 Slapen

Een kind moet uitgerust zijn om de wereld aan te kunnen. Daarom is voldoende slaap van belang. Voor baby's wordt ook bij het slapen het ritme van thuis gevolgd. Dit ritme verschilt per kind en daar wordt in het gastoudergezin rekening mee gehouden. Naarmate de kinderen ouder worden ontstaat een groepsritme. Of en hoe lang de kinderen 's middags slapen wordt regelmatig besproken met de ouders. De gastouder gaat uit van de individuele behoefte van het kind.

6.3 Gezondheid, ziektes en ongevallen

Bij een besmettelijke ziekte, zoals braken of diarree kan het kind het gastoudergezin niet bezoeken. Wanneer een kind ziek wordt in het gastoudergezin worden de ouders of verzorgers daarvan in kennis gesteld. In overleg met de ouders of verzorgers wordt besloten welke actie zal worden ondernomen. In een noodsituatie wordt uiteraard onmiddellijk de lokale arts gewaarschuwd.

6.4 Veiligheid

Het werken met kinderen maakt het noodzakelijk dat het meubilair en de inrichting van de groepsruimte kindvriendelijk en veilig is.

6.5 Hygiëne

Voor kinderen die nog niet veel weerstand hebben opgebouwd, is een schone omgeving van groot belang. De ruimte wordt dagelijks schoongemaakt. Omdat er steeds meer kinderen zijn met een allergische aanleg, maar ook vanwege de hygiëne, is de ruimte zo stofvrij mogelijk ingericht.

6.6 Inrichting

Een belangrijk criterium bij de inrichting van de ruimte is overzicht. Overzicht over de ruimte is zowel voor de gastouder als voor het kleine kind belangrijk. De gastouder moet een zo goed mogelijk overzicht op alle kinderen kunnen houden.

Voor de jongste kinderen is het belangrijk om oogcontact met de gastouder te hebben terwijl ze aan het spelen zijn. Schoolkinderen hebben al wat meer behoefte om af en toe in een "afgesloten" hoekje met elkaar te spelen. Bij de inrichting is rekening gehouden met deze behoeften van de kinderen. De ruimte is, o.a. door kleur en materiaalgebruik, aantrekkelijk voor kinderen en nodigt uit tot spel.

Het huis van de gastouder moet voldoen aan bepaalde criteria die door gastouderbureau All Kidz Nederland bij inschrijving van de gastouder worden gecontroleerd. Daarnaast moeten er voldoende speel- en slaapmogelijkheden zijn afgestemd op de kinderen die per dag opgevangen kunnen worden.

7. Ouderbeleid

7.1 Samenwerking met de ouders

In het gastoudergezin wordt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders.

Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen, waardoor wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling worden vergroot. Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden is een goede samenwerking met ouders van groot belang.

Daartoe dient aan een tweetal randvoorwaarden te worden voldaan:

- 1. Wederzijds vertrouwen:** begrip voor ieders verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.
- 2. Wederzijds respect:** respect van de gastouder voor de ouders/verzorgers die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind(eren) hebben en respect van de ouders/verzorgers voor de professionele verantwoordelijkheid van de gastouder voor hun kind(eren).

Daarnaast krijgt de samenwerking tussen ouders en gastouders gestalte door:

1. De wenperiode.

Om de eerste periode in de opvang voor het kind zo goed mogelijk te laten verlopen worden er duidelijk afspraken gemaakt met de ouders. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op de opvoeding, de verzorging, het ritme en de gewoonten van het kind. Ook worden afspraken gemaakt over afscheid nemen. In de wenperiode wordt aandacht besteed aan de wederzijdse verwachtingen en wordt gevraagd naar specifieke wensen van de ouders.

2. Uitwisselen opvoedingsideeën.

Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om één lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de gastouder die overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering door/bij de ouders en door/bij de gastouder zijn eveneens bespreekbaar.

3. Opvoedingsvragen van ouders.

De gastouder kan ouders ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in individuele contacten tussen ouders en gastouders. De gastouder ziet de kinderen de hele dag en heeft zicht op hun ontwikkeling. Als er problemen zijn met een kind wordt in overleg met de ouders bekeken wat het beste is voor het kind.

7.2 Betrokkenheid

De ouders worden zoveel mogelijk betrokken bij zaken die de dagopvang betreffen. De contacten vinden plaats tussen de gastouder en de individuele ouders. De afstemming heeft betrekking op het eigen kind. Uitgangspunt hierbij is dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de wensen van de ouders. Als de gastouder vindt dat de wens van de ouder niet overeenkomt met het belang van het kind en/of de opvang wordt dit uitgelegd en wordt geprobeerd hiervoor begrip te kweken bij de ouder. De gastouder draagt er zorg voor dat de ouders informatie krijgen over belangrijke zaken m.b.t. het functioneren van de opvang. Ouders kunnen advies geven over zaken die direct van invloed zijn op de kinderen of op de ouders zelf.

Daarnaast worden ouders in de gelegenheid gesteld om lid te worden van de oudercommissie. De leden van de oudercommissie denken mee over zaken zoals het pedagogisch beleid en andere zaken die met de gastouderopvang te maken hebben.

7.3 Uitwisseling van informatie

De gastouder houdt bij de dagopvang, door middel van een schriftje, de ouders op de hoogte van de sociale, emotionele en lichamelijke ontwikkeling van hun kind. Ook wordt er in het schriftje ingegaan op de belevenissen van het kind en de groep gedurende de dag. Speciale afspraken rondom het kind maken de ouders rechtstreeks met de gastouder. Ouders en gastouders hebben daarnaast uiteraard mondeling contact bij het brengen en halen.

7.4 Privacy

Individuele ouders hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Ouders worden op de hoogte gesteld indien er over hun kind contact en/of overleg is met derden, die niet aan de opvang zijn verbonden (school, hulpverlenende instanties, e.d.).

Er wordt door de gastouder geen vertrouwelijke informatie over kinderen en/of ouders aan andere kinderen, ouders en derden gegeven.

7.5 Plaatsingsbeleid

Via All Kidz Nederland wordt opvang geboden aan kinderen van 0 tot 12 jaar. De mogelijkheid van plaatsing is afhankelijk van een aantal factoren. Zo spelen de leeftijd alsmede de gewenste dagen een rol. Ouders kunnen op afspraak altijd de opvang bezichtigen. Er is een voorrangsregeling voor het plaatsen van tweede en volgende kinderen uit hetzelfde gezin. Om de kinderen voldoende mogelijkheid te geven zich thuis te voelen wordt een plaatsing van minimaal twee dagdelen wenselijk geacht.

7.6 Flexibiliteit

Extra komen of ruilen van dagen is over het algemeen mogelijk na overleg met de gastouder. Ruilen van dagen moet wel binnen een kalendermaand plaatsvinden. Extra komen geschiedt uiteraard tegen betaling.

7.7 Maximum op te vangen kinderen en hun leeftijdsopbouw

Het aantal kinderen dat een gastouder mag opvangen hangt af van de leeftijd van de kinderen.

Er mogen maximaal 6 kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar worden opgevangen. Daarbij tellen de eigen kinderen in de leeftijd tot 10 jaar van de gastouder mee.

Er mogen niet meer dan 5 kinderen tegelijk worden opgevangen als de kinderen allemaal jonger dan 4 jaar zijn. Dit is inclusief de eigen kinderen tot 4 jaar van de gastouder.

Er mogen maximaal 4 kinderen van 0 en 1 jaar tegelijk aanwezig zijn waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar. Dit is inclusief de eigen kinderen van deze leeftijd van de gastouder.

7.8 Achterwacht

Volgens de eisen van de Wet op de Kinderopvang en volgens de voorschriften van gastouderbureau All Kidz Nederland is de gastouder verantwoordelijk voor bereikbaarheid van één of meerdere volwassenen die in geval van calamiteiten opgeroepen kunnen worden. Dit om ervoor zorgen dat de continuïteit, veiligheid, hygiëne en gezondheid van de opvang gewaarborgd blijft.

Onder calamiteiten wordt o.a. verstaan: ongeval of ziekte van het gastkind, eigen kind of de gastouder waarbij dokters- of ziekenhuisbezoek noodzakelijk; brand of andere ernstige situaties.

De achterwacht moet binnen 10 minuten of eerder aanwezig kunnen zijn op de plek waar de opvang op dat moment plaats vindt.

Vooraf worden er afspraken gemaakt tussen de gastouder en de achterwacht over o.a. wie meegaat naar bijvoorbeeld de dokter en wie bij de achtergebleven gastkinderen blijft. Ook worden er afspraken gemaakt met betrekking tot het op de hoogte brengen van de ouders/verzorgers, zodat ouders/verzorgers in staat worden gesteld, indien noodzakelijk of wenselijk, hun kind(eren) te kunnen komen ophalen. Deze afspraken worden vastgelegd in het “Formulier afspraken achterwacht”.

De achterwacht is een persoon van minimaal 18 jaar of ouder. Kinderen van de gastouder jonger dan 18 jaar kunnen nooit als achterwacht fungeren.

De gastouder legt de gegevens van de achterwacht ter goedkeuring voor aan gastouderbureau All Kidz Nederland. Na goedkeuring door All Kidz Nederland worden de gegevens van de achterwacht opgenomen in het dossier van de gastouder.

De gastouder heeft de plicht All Kidz Nederland tijdig te informeren als er mutaties plaatsvinden.

All Kidz
Nederland

Zoutlandlaan 15
4706 WG Roosendaal

0900 - ALLKIDZ
0900 - 2555439

E info@allkidznederland.nl
W www.allkidznederland.nl

KvK 50142534
RABO 14.14.97.165

